

Strateginen johtaminen varhaiskasvatuksessa

Maria Leinvuo & Paula Pollock

27.1.2021

Organisaatioteoria

Modernistinen: Varhaiskasvatuksen alueellisen tarpeen ennustaminen

Tutkimuksen pyrkimys ja tavoite (i.e. tutkimuskysymys): Helsingissä varhaiskasvatuksen yksi keskeisimmistä ongelmista on hoitopaikkojen kysynnän ja tarjonnan kohtaaminen. Hoitotarve saattaa muuttua nopeastikin riippuen mm. syntyvyydestä, muuttoliikkeestä, työllisyystilanteesta ja kaupunkipolitiikasta. Kaupunkilaisille epäonnistunut varhaiskasvatuksen resurssointi tarkoittaa käytännössä sitä, ettei lapsi saa hoitopaikkaa omalta asuinalueeltaan. Jos matka hoitopaikkaan käy liian haastavaksi perheelle, moni vanhempi lykkää töihin paluuta tai tekee lyhyempää työviikkoa. Kaupungille epäonnistunut suunnittelu mm. lisää tilakustannuksia ja hankaloittaa henkilöstösuunnittelua.

Avainkäsitteet: varhaiskasvatus, resurssointi, tehokkuus, historiadata, organisoituminen, objektiivisuus

Millaista ja miten tutkimusaineistoa keräisitte (data, tiedonkeruu, analyysitapa): Tutkimus pyrkii historiadatan perusteella ymmärtämään, mikä tekijät vaikuttavat alueellisen hoitotarpeen syntymiseen, tunnistamaan niiden painoarvon ja todennäköisyyden, ja näiden pohjalta luomaan ennustemallin/algoritmin, joka reaaliaikaisesti hyödyntää eri tietovarantoja.

Mitä hyötyä tutkimuksen tuloksista voisi olla (tulosten arvo ja soveltaminen): Tavoitteena on luoda luotettava ennustemalli/työkalu, joka tukee päätöksentekoa paitsi varhaiskasvatuksessa, myös muussa kaupungin strategisessa johtamisessa.

Postmoderni: Varhaiskasvatuksen strateginen valtapeli

Tutkimuksen pyrkimys ja tavoite (i.e. tutkimuskysymys): *Helsingin varhaiskasvatus perustuu valtakunnallisiin varhaiskasvatuksen perusteisiin sekä Helsingin omaan varhaiskasvatussuunnitelmaan. Helsinkiläisyys näkyy varhaiskasvatuksen toteuttamisessa.* (Helsingin varhaiskasvatus. <https://www.hel.fi/varhaiskasvatus/fi/>)

Tutkimuksen tavoitteena on tunnistaa, kuinka epävirallista organisaation sisäistä valtaa käytetään ja kuinka se muokkaa virallisessa kaupungin strategiassa annettuja ohjeita yksittäisen varhaiskasvatussyksikön organisaatiossa. Tavoitteena on selvittää, miten epävirallinen organisaatio on muokannut kaupungin nykyisen toimintasuunnitelman toteutusta käytännön työssään. Kyseenalaistetaanko organisaatiossa koko virallinen strategia perustuen ajatukseen kyläyhteisöstä, jossa kasvattajat tuntevat lapset ja tukevat näiden kehitystä ja ominaisuuksia yhteisön parhaiksi katsomilla tavoilla?

Avainkäsitteet: varhaiskasvatus, valta, kieli, organisaatio, mikrotutkimus

Millaista ja miten tutkimusaineistoa keräisitte (data, tiedonkeruu, analyysitapa): Tutkimus pyrkii diskurssianalyysin avulla selvittämään, miten ihmiset puhuvat varhaiskasvatussuunnitelmasta ja lasten kehityksestä yhdessä yksittäisessä varhaiskasvatuksen yksikössä (päiväkodissa). Tutkimus toteutetaan osallistuvana havainnointina yhdistettynä puolistrukturoituihin teemahaastatteluihin valituille avainhenkilöille. Alustavalla haastattelukierroksella pyritään tunnistamaan yksikön mielipidevaikuttajat, toinen haastattelukierros tehdään tunnistetuille avainhenkilöille.

Mitä hyötyä tutkimuksen tuloksista voisi olla (tulosten arvo ja soveltaminen): Tulokset antavat Helsingin kaupungille palautetta nykyisen toimintastrategian toimivuudesta ja sen käytännön soveltamisesta. Tuloksista kyseinen varhaiskasvatuksen yksikkö voi saada tukea omien toimintatapojensa ja toiminnan kehittämiseksi.

Symbolis-tulkinnallinen: Varhaiskasvatussuunnitelman monikulttuurisuuden toteutumisen muodot

Tutkimuksen pyrkimys ja tavoite (i.e. tutkimuskysymys): *“Varhaiskasvatuksessa arvostetaan ja hyödynnetään suomalaista kulttuuriperintöä ja kansalliskieliä sekä yhteisön ja ympäristön kulttuurista, kielellistä ja katsomuksellista monimuotoisuutta. Tämä edellyttää henkilöstöltä tietoa toisista kulttuureista ja erilaisista katsomuksista sekä taitoa nähdä ja ymmärtää asioita monesta näkökulmasta ja asettua toisen asemaan.”* (Helsingin kaupungin varhaiskasvatussuunnitelma).

Tutkimuksessa tarkastellaan, miten kulttuurinen moninaisuus ja kielitietoisuus toteutuu 4 eri alueella Helsingissä.

Avainkäsitteet: varhaiskasvatus, monikulttuurisuus, subjektiivisuus, laadullinen tutkimus, toiminnan kehittäminen

Millaista ja miten tutkimusaineistoa keräisitte (data, tiedonkeruu, analyysitapa): Etnografia, vuoden mittainen seuranta neljässä eri päiväkodissa. Varhaiskasvattajien haastattelut.

Mitä hyötyä tutkimuksen tuloksista voisi olla (tulosten arvo ja soveltaminen):

Varhaiskasvatussuunnitelman mukaan *“erilaisista ajattelu- ja toimintatavoista keskustellaan rakentavasti ja luodaan uusia tapoja toimia yhdessä.”* Tutkimuksen tavoite on lisätä ymmärrystä siitä, miten kaupungin suunnitelmaa tulkitaan ja toteutetaan alueellisesti erilaisissa yksiköissä. Tulokset antavat varhaiskasvattajille tukea omien toimintatapojen ja toiminnan kehittämiseksi.